

خسبى بڼه!

- عنوان و نام پديدآوران، از سري كتاب‌هاي موضوعي - هفت‌خان فارسي كنكور - خان ششم، قرابت معنایی - هفت‌خان فارسي كنكور - خان ششم، قرابت معنایی - كنكور جديد - (دهم، يازدهم، دوازدهم) - كنكور جديد - (دهم، يازدهم، دوازدهم) - محي‌الدين، افشين - دهقاني، جلال‌الدين - غلامی، ابوالفضل - مشخصات نشر، تهران، خيلي سبز، ۱۳۹۷ - مشخصات ظاهري: ۴۲۰ ص:؛ مصور: ۲۲ × ۱۴/۵ س.م. - شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۲-۷۳۲-۵ - وضعيت فهرست‌نویسی، فيبا - موضوع، دانش‌ها و ما، س. عالي - ايران - آزمون‌ها - موضوع، ادبيات فارسي - راهنمای آموزشي (متوسطه) - موضوع، ادبيات فارسي - آزمون‌ها - تمرين‌ها (متوسطه) - شماره کتابشناسي ملي، ۴۲۰۳۳۳۳۱ - ۳۰۲۵۴۰۱ -
- نام كتاب، از سري كتاب‌هاي موضوعي - هفت‌خان فارسي كنكور - خان ششم، قرابت معنایی - كنكور جديد - (دهم، يازدهم، دوازدهم) - ناشر، خيلي سبز - مؤلفان، افشين محي‌الدين - دكتور ابوالفضل غلامی - نظارت محتوایی، دكتور جلال‌الدين دهقاني - ويراستاران علمی، شهنام دادگستر - دكتور رضا خبازها - مينا سعیدی‌ملک - ويراستار فني، فاطمه قادري - طراح و تصويرساز جلد، بزرگمهر حسين‌پور - گرافيست جلد، حسين پاشازاده - گرافيست همكار جلد، سارا كفایتي - طراح گرافيك متن، بهاره امين‌تريايي - مونا جمال‌پور - گرافيست همكار، مسعود عليزاده - انسيه تركمان - حروف‌چيني، مريم حسني‌تماچ - مينا جعفري - صفحه‌آرایی، هاجر حسن‌زاده - الهه آجرلو - ليتوگرافي و چاپخانه، شادرنگ - ثبت چاپ، اول - ۹۷ - نيراژ، ۲۵۰۰ جلد - ثبت، ۲۸۰۰۰ تومان - تالان مسكوت، ۶۳۵۶۳ (۰۲۱) - مسدوق پس، ۸۱۷۷ - ۴۱۵۵ - SM: ۶۳۵۶۳

كليهي حقوق اين اثر براي ناشر محفوظ است و هيچ شخص حقيقي يا حقيقي به هيچ وجه، به رداشت تمام يا قسمتي از اثر را به صورت چاپ، فتوكوبي، جزوه و حتي دست‌نويس ندارد و متخلفين به موجب بند ۱ از قانون حمايت از ناشرين تحت پيگرد قانوني قرار مي‌گيرند.

راستي تا يادم نرفته

اگر در مورد اين كتاب سؤال، پيشنهاد يا انتقادى داريد خوشحال مي‌شويم آن‌ها را به ما هم بگوئيد.

www.kheilisabz.com

kheilisabzpub

kheilisabz

مقدمه مؤلفان

حتماً بخوانید!

تمام آن چه را یک انسان از زمان تولد تا آخر عمر «می آموزد» از دو قسم «علم» و «مهارت» بیرون نیست. اگر به هنگام آموختن یک «آموزه» بدانیم با کدام یک از این دو، سر و کار داریم، یادگیری ما بسیار سریع تر و با کیفیت بیشتری همراه خواهد بود.

میان «علم» و «مهارت» تفاوت های زیادی وجود دارد، اما در این جا به دو تفاوت آن اشاره می کنیم:

الف) «علم» قابل انتقال به غیر است، اما «مهارت» قابل انتقال نیست! به عنوان مثال، «ریاضیات» علم است و کار با امان ریاضی و کتاب های ریاضی انتقال «علم ریاضی» به دانش آموزان است. در واقع همه آن چه را که می توان از ریاضیات آموخت در کتاب های مربوط به این علم جمع آوری شده است. نویسندگان یک کتاب ریاضی، می توانند علم خود را در کتاب یا کتاب هایی گردآوری کنند و آن را به دیگران انتقال دهند. اما «راندگی» به دست شما هیچ کلاس، یا هیچ کتابی را نمی توانید نشان دهید که با شرکت در آن کلاس یا خواندن آن کتاب، «راندنده» شوید. به زبان ساده تر، برای فعالیت های «مهارت محور» فرمول از پیش تعیین شده ای وجود ندارد.

ب) در آموختن «علم»، حضور معلم و کتاب الزامی است، یعنی بدون انتقال دهنده، امکان آموختن هیچ علمی وجود ندارد. اما در مهارت، حضور معلم و کتاب چندان مهم نیست، بلکه بیشتر بار، بر دوش «مهارت آموز» است. مثلاً در ریاضیات، شما بدون یک منبع خوب (خواه معلم، خواه کتاب ریاضی و خواه ترکیبی از این دو) امکان آموختن ندارید. اما در راندگی، آنچه مهم است تمرین کردن شماسست. مرتبه راندگی بعد از یک سری توضیحات بسیار مقدماتی، از شما می خواهد بیشتر بشنید. از این جا به بعد شما هستید و یک وسیله آهنی بزرگ که باید آن را در مسیر درست به حرکت در آورید!

همه این ها را گفتیم که بگوییم: حل تست های قرابت معنایی یک «هـ بارت» است؛ هیچ کتابی وجود ندارد تا به شما «فرمول» حل کردن تست های قرابت معنایی را بدین همان طور که در هیچ کتابی فرمولی برای راندنده شدن وجود ندارد! در مبحث قرابت معنایی آن چه باعث پیشرفت شما می شود فقط تمرین کردن است؛ باید پشت فرمان قرابت بنشینید و حل کردن آن را بیاموزید.

طبیعی است به هنگام راندگی مرتکب خطاهایی می شوید. در هنگام بروز خطا، «فرمول» وجود ندارد جز این که یا مقدار تمرین را بیشتر کنید و یا همان مقدار تمرین را با دقت بیشتری انجام دهید. در تست قرابت معنایی هم، برای برطرف کردن خطاها، چاره ای جز تمرین و دقت بیشتر وجود ندارد.

پیشرفت در آموزه های «مهارت محور» بسیار آهسته صورت می گیرد. مثلاً یاد گرفتن هر زبان، بیشتر مهارت است تا علم. پس فریب تبلیغاتی هم چون «آموزش مکالمه انگلیسی در یک هفته» را نخورید! تبلیغات چی ها یا نمی دانند چه می گویند یا فریبکار هستند. آموختن هر زبانی، علاوه بر دانش، نیاز به مهارت فراوان دارد و مهارت، آهسته آهسته و با تمرین «مستمر» به دست می آید. «ماهر» شدن در قرابت معنایی نیز زمان بر است. پس اگر در طول سال به تمرین نپرداخته اید، تبلیغاتی هم چون «جمع بندی قرابت معنایی در سه جلسه» جز خالی کردن جیب شما، فایده ای برایتان ندارد! پس دست به کار شوید و تمرین کردن روزانه را شروع کنید و یادتان باشد قرار نیست در مدت اندکی معجزه رخ دهد.

با این مقدمات حتماً متوجه شده‌اید که در این کتاب هیچ «فرمولی» برای پاسخ‌دادن به تست‌های قرابت معنایی ارائه نشده و فراتر از آن، می‌دانیم که امکان ارائه «فرمول» برای آموزه‌های «مهارت‌محور» وجود ندارد. اگر قصد تمرین‌های هدفمند و توانمندساز را دارید ما به شما قول می‌دهیم در حد توانایی‌هایمان، بهترین ماشین قرابت معنایی را برای تمرین‌های روزانه شما مهیا کرده‌ایم.

در آموزه‌های مهارت‌محور، تمرین «مستمر» اهمیت فراوانی دارد. اگر شخص (الف) روزانه نیم ساعت تمرین رانندگی کند، در هفته، سه ساعت و نیم رانندگی کرده است و اگر شخص (ب) از ابتدا تا انتهای هفته، هیچ تمرینی نکند و فقط جمعه‌ها سه ساعت و نیم تمرین کند، مطابق آمار، این دو شخص به یک میزان تمرین کرده‌اند، اما هم تجربه و هم مطالعاتی که در حوزه روان‌شناسی آموزش صورت گرفته، نشان می‌دهد شخص (الف) قطعاً زودتر به مهارت موردنظر دست می‌یابد. بنابراین سفارش ما این است که هر روز تعدادی تست را همین کنید و پشت فرمان قرابت معنایی بنشینید. عدد دقیق این مقدار، بستگی به ضعف و قدرت شما از ۵ تا ۱۵ تست، متغیر است.

به هنگام حل تست، چه به پاسخ صحیح دست یافتید چه دست نیافتید، «واجب» است پاسخ تشریحی را بنویسید؛ حتی اگر پاسخ‌ها و رجوع دوباره به گزینه‌ها، یکی از فعالیت‌هایی است که فهم ادبی شما را بالا می‌برد. این «عیه اکید» می‌کنیم هرگز به پاسخ‌نامه کلیدی اکتفا نکنید. اگر مقررات انتشارات اجازه می‌داد، پاسخ‌نامه کتاب را، انتهای کتاب نمی‌گذاشتیم تا شما مجبور شوید پاسخ تشریحی را بخوانید؛ در برخی پاسخ‌های تشریحی، فقط مفهوم کلی اکتفا شده است، اما در بسیاری موارد که حدس می‌زدیم بیت، کمی دشوار است، علاوه بر مفهوم کلی، معنی بیت را هم نوشته‌ایم.

پیشنهاد ما این است که در ۳ ماه نخست، برای حل تست به زمان توجهی نکنید؛ زیرا در ۳ ماه نخست در مرحله «آموزش» هستید. در ۱۰ مرحله، زمان اکتفا چندانی ندارد، اما پس از ۳ ماه، برای تست‌زدن خود زمان تعیین کنید و آرام آرام، زمان تست‌زدن خود را به زمان استاندارد کنکور نزدیک کنید. هر وقت برای حل هر تست قرابت ۵۰ تا ۶۰ ثانیه وقت می‌داشتید، شما به زمان استاندارد رسیده‌اید.

در کنکور نظام قدیم، از مجموعه ۵ سؤال ۹ سؤال قرابت معنایی می‌آمد، با توجه به کاسته شدن محسوس تاریخ ادبیات از کتاب‌های نظام جدید، تمرین قرابت در کنکور نظام جدید بیشتر نشود، قطعاً کم‌تر نخواهد شد. بنابراین تا این جای کار، دست ۲۰ عدد آزمون ادبیات مستقیماً به قرابت معنایی می‌پردازد. اما کار به این جا ختم نمی‌شود. واقعیت این است که بدهی به بسیاری از سؤالات دیگری هم که ذیل عنوان قرابت معنایی دسته‌بندی نمی‌شوند، بستگی به مهارت و تسلط در قرابت معنایی دارد:

(الف) از دو سؤال املا، «حداقل» یکی از آن‌ها در شعر یا در نثرهای «هنر» مطرح می‌شود، مثلاً از شما می‌خواهند ببینید در کدام یک از ابیات، غلط املائی وجود دارد یا وجود ندارد. واضح است که یافتن غلط املائی در شعر یا نثر قدیمی یک پیش‌نیاز مهم دارد؛ شما ابتدا باید بتوانید متن را بخوانید و معنی کنید و سپس تصمیم بگیرید که غلط املائی دارد یا ندارد. به ویژه آن که طراحان کنکور علاقه زیادی به واژه‌های «هم‌آوا» دارند. گروه‌واژه‌هایی همچون: ثواب و صواب، منسوب و منصوب، بحر و بهر، انتساب و انتصاب، سمن و ثمین ... به عنوان مثال برای یافتن این که واژه «ثواب» در بیت زیر نادرست است، دانش آموز باید در قرابت معنایی ورزیده باشد:

اول نظر ز دست برافتم عنان عقل
وان را که عقل رفت چه داند «ثواب» را؟

یعنی با یک نگاه عظم از بین رفت و کسی که عقلش از بین رفته باشد، کار صواب (= درست) را نمی‌شناسد. ب) از میان ۵ سؤال مربوط به دستور معمولاً و حداقل سه سؤال در قالب شعر مطرح می‌شود، برای پاسخ‌دادن به این تیپ سؤالات دستوری، نیازمند مهارت قرابت معنایی هستید. در واقع، این تیپ سؤالات هر چند در «ظاهر» در بخش دستور طبقه‌بندی می‌شوند، اما در «واقع» نوعی سؤال قرابت معنایی هستند. مثلاً برای دانستن این که در بیت زیر «پرش ضمیر» وجود دارد یا نه، به نظر شما چاره‌ای جز دانستن معنی و مفهوم بیت داریم؟ به نمونه پیشین، این بار از منظر پرش ضمیر توجّه کنید:

اول نظر ز دست برفتم عنان عقل
وان را که عقل رفت چه داند صواب را؟
در نظر اول، عنان عقل از دستم برفت ...

در سال‌های متمادی که دانش‌آموزان را برای کنکور آماده می‌کنیم، به تجربه دریافته‌ایم که اغلب دانش‌آموزان، مباحث تئوریک دستور را می‌دانند؛ یعنی بسیاری از دانش‌آموزان، تعریف ساختمان واژه و انواع آن، تعریف نقش‌های دستوری، تعریف پرش ضمیر، تعریف حذف به قرینه لفظی یا معنایی و ... را می‌دانند، اما وقتی به مباحث «نثر قدیمی مطرح می‌شود، به علت ناتوانی در خواندن و معنی کردن و استنباط مفاهیم ابیات، از پاسخ‌دادن به این سؤالات دستوری عاجزند.

ج) سهم مبحث آرایه در ادبیات در کنکور نظام قدیم، ۳ تست بود. با توجّه به کم‌شدن مباحث تاریخ ادبیاتی در کتاب‌های نظام جدید، امکان افزایش تست‌های آرایه نیز وجود دارد. نیاز به توضیح ندارد که پاسخ‌دادن به اکثر تست‌های آرایه، بستگی تام و تمام به میزان مهارت شما در قرابت دارد. به نظر شما اگر دانش‌آموزی معنی یک بیت را نفهمد، چه‌طور می‌تواند به آرایه‌های هم‌چون: تناقض، حسن تعلیل، اسلوب معادله، ایهام، ایهام تناسب، کنایه، مجاز، استعاره، جناس، مسامحه، تشبیه و ... پاسخ دهد؟ به عنوان مثال، اگر معنی دو بیت زیر را ندانیم، نمی‌توانیم در مورد جناس همسان داده‌شان پاسخ بدهیم:

گدا را چو حاصل شود نان «شام» چنان خوش بخسبد که سلطان «شام»
«شام» سیاه ما را چون صبح کن ز چهره صبح سید جهان از غصه «شام» گردان

در بیت نخست، «نان شام» به معنی نان شب و در مصراع دوم «بیت شام» به معنی پادشاه کشور شام است و بنابراین بین این دو واژه جناس همسان هست. اما در نمونه دوم، هر دو «شام» به معنی «شب» به کار رفته‌اند و بنابراین، بیت دوم فاقد جناس همسان است. برای ردّ این پاسخ، چاره‌ای جز معنی کردن و فهمیدن ابیات وجود ندارد.

تاکنون به این فکر کرده‌اید با این که بسیاری از آرایه‌های ادبی را در سال‌های گذشته حتی در متوسطه اول خوانده‌اید، اما هنوز از پاسخ‌دادن به بسیاری از تست‌های همان آرایه‌های پیش‌آموخته، بی‌سازد؟ قطعاً یکی از مهم‌ترین دلایل آن و بلکه مهم‌ترین دلیل آن، ضعف در بخش قرابت معنایی است.

د) در حفظی‌ترین مبحث کنکور، یعنی «معنی لغت» نیز گاهی اوقات به سراغ طرح تست لغت در اشعار و یا متن‌های قدیمی می‌روند، به ویژه واژه‌هایی که بیش از یک معنی دارند، برای پاسخ‌دادن به این تیپ سؤالات نیز، مهارت شما در قرابت معنایی کارساز است. به عنوان مثال، واژه «دستور» که در کتاب فارسی ۳ به کار رفته است، معانی متعددی دارد: اجازه، راهنما، وزیر. برای دانستن این که «دستور» در بیت زیر به معنی «وزیر» به کار رفته، چاره‌ای جز این نیست که باز هم دست به دامان مهارت خود در قرابت معنایی شوید:

تو کافتاب زمینی، به هیچ سایه مرو مگر به سایه دستور پادشاه زمان

با این توضیحات و با یک حساب سرانگشتی، متوجه خواهید شد که مستقیم و غیرمستقیم، پاسخ‌دهی به ۱۸ سؤال کنکور از مجموع ۲۵ سؤال، کم یا زیاد بستگی به میزان مهارت شما در قرابت معنایی دارد، هجده سؤال یعنی ۷۲ درصد! این درصد زمانی اهمیت خود را بیشتر نشان می‌دهد که بدانیم در سال‌های اخیر و در درس ادبیات، معدل هزار نفر اول کنکور در سه رشته انسانی، تجربی و ریاضی حدود ۶۰ درصد بوده است! طرح تست قرابت معنایی، کاری طاقت‌فرسا و حتی در مواردی جانکاه است. مخصوصاً اگر ورای بازار عجیب و غریب کنکور و مسابقه‌ای که برخی ناشران در سریع چاپ کردن کتاب‌هایشان دارند، دغدغه کار درست، با کیفیت و مفید هم داشته باشیم. با اطمینان می‌گوییم در این کتاب از هر مفهومی که پتانسیل طرح تست قرابت داشته است، تست طرح کرده‌ایم و از کنار هیچ مفهوم مهم، نسبتاً مهم و یا حتی کم‌اهمیت، بدون تست، عبور نکرده‌ایم. آشکار است برخی مفاهیم اهمیت بیشتری دارند، از این مفاهیم مهم و پرکاربرد تست‌های بیشتری، با الگوهای متفاوت طرح کرده‌ایم تا این مفاهیم، مُلَکَة ذهن شما گردند. علاوه بر این‌ها، رای درس‌هایی که میان کتاب‌های نظام قدیم و جدید مشترک بوده‌اند، از تست‌های کنکور سراسری غافل نبوده‌ایم، اما اغلب تست‌های این کتاب، هم‌چنان که خواهید دید، تألیفی هستند.

سازگار به این‌گونه است که حدود نیمی از تست‌ها - اعم از تألیفی و کنکوری - به صورت در سه درس پیچیده شده‌اند، سپس برای این که بتوانید مهارت خودتان را در فضای بزرگ‌تری هم بسنجید، نیم دیر از تست‌ها، به صورت آزمون طُرَاحی کرده‌ایم؛ ده آزمون برای کتاب فارسی دهم، ده آزمون برای کتاب فارسی یازدهم، ده آزمون برای کتاب فارسی دوازدهم و نهایتاً ده آزمون کلی و جامع از هر سه کتاب. این کار را با بهیچ شبیه به وسواس به انجام رساندیم. دقیقاً و فقط به همین علت، کتاب کمی دیر چاپ شد. با وجود این، کتاب، خطاهای احتمالی برکنار نیست که گفته‌اند: «الْکَمَالُ لِلَّهِ». از همکاران و معلمان نکته‌سنج در سراسر کشور هم چنین داورانِ لبان عزیز، درخواست می‌کنیم، نقدها، نظرات و پیشنهادهای خود را حتماً و لطفاً به مؤلفین اطلاع دهند. به تعبیر معجزه اعصار، سعدی شیرازی: «مَتَكَلَّمْ رَا تَا کَسِی عِیْبَ نَغِیْرِد، سَخْشَن صَلَاح نَبْذِیْرِد».

در پایان، از همه دوستانمان در انتشارات خیلی سبز، صمیمانه تشکر می‌کنیم:

● دکتر کامیل نصری، مثل همیشه روحیه بخیر و شادمانی. آقای دکتر نصری از شما ممنونیم.

● جناب آقای مهندس سبزمیدانی، مدیر مدبر تألیف. بسیار ممنونم. ایشان صمیمانه سپاس‌گزاریم.

● جناب آقای اسماعیل محمدزاده، جناب آقای شهنام دادستان، جناب آقای دکتر رضا ختازها و خانم مینا سعیدی‌ملک، زحمت و ویرایش و اصلاح کتاب را کشیده‌اند. از همه این همکاران سپاس‌گزاریم که با نظر موشکافانه خود تک‌تک تست‌ها و پاسخ‌ها را خوانده‌اند و خطاها را به مؤلفین داور شده‌اند. جناب آقای دکتر بقایی نیز همچون همیشه در کنار ما بودند و راه نمودند؛ از ایشان نیز ممنونم.

● سرکار خانم هدی ملک‌پور، با جدیت همراه مهربانی، مسئول این پروژه. بسیار ممنونم. خانم ملک‌پور قدردان زحمات شما هستیم.

● آراستگی این کتاب، به عهده همکاران حرفه‌ای ما در واحد تولید بوده است. حسن ختام این مقدمه، تشکر ویژه از این دوستان است.

آبان‌ماه ۱۳۹۷

فهرست

قرابت معنایی

۳۷	درس چهاردهم
۳۸	(الف) طوطی و بقال
	(ب) گنج حکمت: کوزه
۳۸	درس شانزدهم
۴۰	(الف) خیر و شر
	(ب) روان خوانی: طزاران
۴۰	درس هفدهم
۴۱	(الف) سپیده دم
	(ب) گنج حکمت: مزار شاعر
۴۱	درس هجدهم
۴۳	(الف) عظمت نگاه
	(ب) روان خوانی: بینوایان
۴۳	نیایش: ای خدا
۴۵	آزمون های اول تا دهم

قرابت معنایی

۷۴	ستایش: لطف خدا
	درس یکم
۷۵	(الف) نیکی
۷۶	(ب) گنج حکمت: هفت
	درس دوم
۷۷	(الف) قاضی بیست
۷۹	(ب) شعرخوانی: زاغ و کبک
	درس سوم
۸۰	(الف) رقص عاشقان
۸۲	(ب) گنج حکمت: چنان باش ...
	درس پنجم
۸۲	(الف) ذوق سیف
۸۳	(ب) روان خوانی: ای دل روی که ...
	درس ششم
۸۴	(الف) از کعبه گشاده دید این در
۸۶	(ب) گنج حکمت: مردان وانه
	درس هفتم
۸۷	(الف) باران محبت
۸۹	(ب) شعرخوانی: آفتاب حسن
	درس هشتم
۹۰	(الف) امواج سند
۹۱	(ب) گنج حکمت: چو سرو باش
	درس نهم
۹۱	آغاز گری تنها

۱۱	ستایش: به نام کردگار
	درس یکم
۱۲	(الف) چشمه
۱۴	(ب) گنج حکمت: خلاصه دانش ها
	درس دوم
۱۵	(الف) آموختن ننگ مدار
۱۶	(ب) روان خوانی: خسرو
	درس سوم
۱۸	(الف) سفر به بصره
۱۹	(ب) گنج حکمت: گرگ و گوسفند
	درس پنجم
۲۰	(الف) کلاس نقاشی
۲۰	(ب) روان خوانی: پیرمرز چشم ما بود
	درس ششم
۲۰	(الف) مهر و وفا
	(ب) گنج حکمت: حقه راز
	درس هفتم
۲۴	(الف) جمال و کمال
۲۶	(ب) شعرخوانی: بوی گل و ریحان ها
	درس هشتم
۲۸	(الف) در سایه سار نخل ولایت
۲۹	(ب) گنج حکمت: دیوار عدل
	درس نهم
۲۹	(الف) غزش شیران
۳۱	(ب) شعرخوانی: باز این چه شورش است
	درس دهم
۳۱	دریادلان صف شکن
	درس یازدهم
۳۲	(الف) خاک آزادگان
۳۳	(ب) شیرزنان ایران
	درس دوازدهم
۳۳	(الف) رستم و اشکبوس
۳۴	(ب) گنج حکمت: چاه و چاه
	درس سیزدهم
۳۵	(الف) گردآفرید
۳۶	(ب) شعرخوانی: دلیران و مردان ...

۱۵۰	الف) در حقیقت عشق	درس هفتم
۱۵۲	ب) شعر خوانی: صبح ستاره باران	
۱۵۳	الف) از پاریز تا پاریس	درس هشتم
۱۵۵	ب) گنج حکمت: سه مرکب زندگی	
۱۵۵	الف) کویر	درس نهم
۱۵۷	ب) روان خوانی: بوی جوی مولیان	
۱۵۸	الف) فصل شکوفایی	درس دهم
۱۵۹	ب) گنج حکمت: تیرانا!	
۱۵۹	الف) آن شب عزیز	درس یازدهم
۱۶۰	ب) شعر خوانی: شکوه چشمان تو	
۱۶۰	الف) گذر سیاوش از آتش	درس دوازدهم
۱۶۲	ب) گنج حکمت: به جوانمردی کوش	
۱۶۳	الف) خوان هشتم	درس سیزدهم
۱۶۴	ب) شعر خوانی: ای میهن!	
۱۶۴	سی مرغ و سیمرغ	درس چهاردهم
۱۶۷	الف) کباب غاز	درس شانزدهم
۱۶۸	ب) روان خوانی: ارمیا	
۱۶۹	الف) ده تو	درس هفدهم
۱۷۰	الف) عشق جاودانی	درس هجدهم
۱۷۲	ب) روان خوانی: آخرین درس	
۱۷۲	نیایش: نصف تو	
۱۷۴	آزمون های نیم سال و نیم تا سی ام	
۲۰۱	آزمون های جامع (نیم سال تا چهارم)	

۲۲۸	پاسخ نامه تشریحی
۳۸۹	پاسخ نامه آزمون های جامع
۴۱۴	پاسخ نامه کلیدی

۹۲	الف) رباعی های امروز	درس دهم
۹۳	ب) گنج حکمت: به یاد ۲۲ بهمن	
۹۳	الف) سپیده می آید	درس یازدهم
۹۴	ب) شعر خوانی: فصل عاشقی	
۹۵	الف) کاوه دادخواه	درس دوازدهم
۹۷	ب) گنج حکمت: کاردانی	
۹۷	الف) حمله حیدری	درس چهاردهم
۹۹	ب) شعر خوانی: وطن	
۹۹	الف) کیوتر طوق دار	درس پانزدهم
۱۰۱	ب) گنج حکمت: مهمان ناخوانده	
۱۰۲	الف) سه عینک	درس شانزدهم
۱۰۲	ب) روان خوانی: دیدار	
۱۰۳	الف) خاموشی دریا	درس هفدهم
۱۰۴	ب) گنج حکمت: بسیم عشق	
۱۰۴	الف) خوان عدل	درس هجدهم
۱۰۵	ب) روان خوانی: آذرباد	
۱۰۵	نیایش: الهی	
۱۰۵	آزمون های یازدهم تا بیستم	

۱۳۴	ستایش: ملکا ذکر تو گویم	درس یکم
۱۳۵	شکر نعمت	درس دوم
۱۳۸	الف) مست و هشیار	
۱۴۱	ب) شعر خوانی: در مکتب حقایق	
۱۴۲	آزادی - دفتر زمانه	درس سوم
۱۴۴	دماوندیه	درس پنجم
۱۴۶	الف) نی نامه	درس ششم
۱۴۹	ب) گنج حکمت: آفتاب جمال حق	